

Napätie v Stredomorí: Spojené arabské emiráty posielajú štyri F-16 do Grécka. Francúzsko posilňuje vojenskú prítomnosť, Líbyu čakajú nové prezidentské volby

- CZ24 News | 26. srpna 2020

21. augusta vláda Líbye v Tripolise a jej rival so sídlom v Tobruku v Líbyi osobitne vyhlásili, že dosiahli dohodu, v ktorej sa ustanovuje nielen zastavenie nepriateľských akcií, ale aj usporiadanie nových prezidentských volieb. Tento vývoj asi nikto nečakal. Vedúci GNA, Fayez al-Sarraj, podrobne uviedol, že nariadil „okamžité prímerie a zastavenie operácií na celom území“, aby bolo možné vytvoriť demilitarizované zóny v regiónoch „Sirte“ a „Joufra“, ktoré jeho jednotky s vojenskou podporou Turecka uvažovali o prevzatí moci od Líbyjskej národnej armády Maršála Haftara [ANL], ktorá je podriadená parlamentu „Tobruk“.

Vyhlásenie tejto dohody by sa malo prijať opatrne vzhľadom na to, že v minulosti sa také prípady vyskytli, ako napríklad v marci 2019. O mesiac neskôr začal maršál Haftar svoje ťaženie na Tripolis. A napriek vojenskej podpore Spojených arabských emirátov, Egypta a Ruska, utrpeli Haftarové sily sériu porážok proti silám GNA a sýrskym žoldnierom, ktorí do Líbye poslala Ankara. A teraz vzniká dosť vážna otázka, čo bude s Tripolisom – Tureckou dohodou o námorných hraniciach, ak v nových, práve dohodnutých voľbách nezvítazi GNA (Fayez), ale Tobruk (Haftar) ?

Z dôvodu tejto dohody, ktorá jej umožňuje podporovať svoje územné požiadavky vo východnom Stredozemí, sa Ankara tiež rozhodla vojensky podporovať GNA proti ANL spojené s Egyptom a Ruskom a Arabskými emirátmi. V posledných dňoch sa napätie vo východnom Stredozemí opäť zvýšilo v súvislosti s novými Tureckými prieskumami morských ložísk plynu v oblasti na ktorú si nárokuje Grécko a Cyprus. A v tejto veci požiadali Atény o pomoc Európsku úniu. Tá podľa doterajšieho správania s najväčšou pravdepodobnosťou urobí nejaké vyhlásenie, ktoré bude stať týždeň až dva nákladov na mzdy pracovníkov (a iné výdavky) z lobystických centier, ktoré nazývajú Európsky parlament.

Vo vyhlásení bude pravdepodobne „veľké“ znepokojenie s akciami Turecka a mnoho ďalších kydov, ktoré napíše ktokoľvek a pritom nemusí byť ani pod vplyvom omamných látok. Tým chcem povedať, že reakcia EU nepovedie k ničomu, lebo Turecko drží EU na „gule“ v otázke migrantov a oblohu má chránenú svojimi S-400-kami.

Francúzsko odpovedalo oznámením dočasného posilnenia svojej vojenskej prítomnosti v regióne v rámci programu „Spolupráca s európskymi partnermi“. To viedlo v tejto chvíli k odoslaniu dvoch „Rafale B“ na niekoľko dní, najskôr na Cyprus, potom na Krétu. Tiež to viedlo aj k účasti francúzskej ľahkej fregaty „La Fayette“ a nosiča helikoptér „Tonnerre“ [potom na ceste do Bejrútu ako súčasť operácie „Priateľstvo“] pri cvičení, ktoré uskutočnilo grécke námorníctvo. Odvtedy sa neuskutočnila ďalšia komunikácia.

Grécko, ktoré tiež práve podpísalo dohodu o svojich námorných hraniciach s Egyptom, však môže počítať s ďalšou podporou ... zo Stredného východu a s ktorou zdieľa vôľu čeliť tureckým zámerom. To je tiež dôvod, prečo vo februári oznámila odoslanie jednej protivzdušnej batérie „Patriot“ do Saudskej Arábie na ochranu ropných zariadení, ktoré ohrozovali Jemenskí povstalci. Nech je akokoľvek, podľa gréckeho denníka „Ekathimerini“, Spojené arabské emiráty nasadia štyri lietadlá

F-16 na leteckú základňu v "La Sude" na Kréte. Rozhodnutie prišlo "po telefonáte" z 20. augusta medzi veliteľom gréckych ozbrojených síl, generálom Konstantinosom Florosom a generálom Hamadom Mohammedom Thani Al Rumaithim, jeho emiratským náprotivkom.

"V nadchádzajúcich dňoch budú tieto lietadlá a ich posádky vykonávať spoločné cvičenia s gréckymi ozbrojenými silami na východe Stredozemného mora", uvádza grécky denník. Technici z Emirátov sú očakávaní na základni "La Sude", aby pripravili podmienky pre prevádzku svojich F-16-iek.

Oznámenie týkajúce sa rozmiestnenia emiratských leteckých síl na Kréte sa časovo zhodovalo s vyhlásením tureckého prezidenta Recepa Tayyipa Erdogana o objavení veľkého plynového poľa v Čiernom mori, ktoré sa nachádza neďaleko tureckých teritoriálnych vôd, ale nie ďaleko od Rumunska a Bulharska. Varoval však, že to nespochybňuje jeho projekty vo východnom Stredozemí. "Budeme konať rýchlejšie v Stredomorí rozmiestnením vrtného plavidla "Kanuni" na konci roku", ktoré je v súčasnosti v údržbe, uviedol pán Erdogan.

Adam Riečanský